

Драгана Тенџерић
Инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу

Бања Лука, 03. септембар 2019. године

**ИЗВЈЕШТАЈ И АНАЛИЗА ГРУПНОГ САВЈЕТОДАВНО-ИНСТРУКТИВНОГ РАДА СА
НАСТАВНИЦИМА РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ
-август 2019. године-**

У складу са Годишњим програмом рада Републичког педагошког завода и Годишњим програмом рада инспектора-просвјетног савјетника за разредну наставу планиран је и реализован групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима разредне наставе у виду једнодневних савјетовања.

Савјетодавно-инструктивни рад реализован је током 7 радних дана, у периоду од 15. до 27. августа 2019. године, за 12 група наставника разредне наставе из 30 основних школа Регија Приједор и Бања Лука, на 6 локација (Бања Лука, Градишка, Приједор, Козарска Дубица и Нови Град).

На основу података, о броју одјељења и наставника у школској 2018/19. години сачињен је план (број група и наставника) за једнодневна савјетовања. Планирани број наставника обухватио је наставнике који ће у 2019/20. години изводити наставу у одјељењима од 1. до 5. разреда Регија Приједор и Бања Лука (466).

Анализирајући одзив учесника групног савјетодавно-инструктивног рада може се закључити да је од позваних 466 наставника разредне наставе, савјетовању присуствовало 384 наставника или **82,4%**. Преглед броја и проценат присутних наставника на савјетовању детаљније је приказан у табели која слиједи.

Табела 1. Подаци о броју присутних наставника разредне наставе

ДАТУМ	ШКОЛА ДОМАЋИН	ВРИЈЕМ Е	УЧЕСНИЦИ	ПЛАНИ РАНО	ПРИСУ ТНО	%
15.08.	БАЊА ЛУКА ЈУ ОШ „Бранко Радичевић“	9,00	ЈУ ОШ „Никола Мачкић“ Рибник ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Рибник ЈУ ОШ „Петар Кочић“ Рибник ЈУ ОШ „Раде Маријанац“ Шипово	31	26	83,87
		11,00	ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Србац ЈУ ОШ „Г. А. Папандреу“ Лакташи	37	29	78,38
16.08.	БАЊА ЛУКА ЈУ ОШ „Свети Сава“	9,00	ЈУ ОШ „Станко Ракита“ Бања Лука ЈУ ОШ „Милан Ракић“ Бања Лука	28	28	100
		11,00	ЈУ ОШ „Милутин Бојић“ Поткозарје ЈУ ОШ „Петар Кочић“ Бања Лука	19	18	94,74
19.08.	БАЊА ЛУКА ЈУ ОШ „Бранко	9,00	ЈУ ОШ „Петар Петровић Његош“ Котор Варош ЈУ ОШ „Петар Кочић“ Котор Варош	20	19	95

	Радичевић“	11,00	ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Србац ЈУ ОШ „Младен Стојановић“ Лакташи	67	40	59,7
20.08.	ГРАДИШКА ЈУ ОШ „Козарска дјеца“	9,00	ЈУ ОШ „Данило Борковић“ Градишка ЈУ ОШ „Васа Чубриловић“ Градишка	38	36	94,74
		11,00	ЈУ ОШ „Козарска дјеца“ Градишка ЈУ ОШ „Свети Сава“ Градишка	27	25	92,59
22.08.	ПРИЈЕДОР ЈУ ОШ „Петар Кочић“	9,00	ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“ Приједор ЈУ ОШ „Јован Цвијић“ Брезичани ЈУ ОШ „Доситеј Обрадовић“ Приједор	68	64	94,12
		11,00	ЈУ ОШ „Јосиф Панчић“ Козица ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Омарска ЈУ ОШ „Јован Дучић“ Ламовита ЈУ ОШ „Младен Стојановић“ Љубија ЈУ ОШ „Бранко Радичевић“ Петрово	62	37	59,68
26.08.	НОВИ ГРАД ЈУ ОШ „Свети Сава“	11,00	ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Нови Град ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“ Доњи Агићи ЈУ ОШ „Бранко Ћопић“ Доњи Дубовик	41	37	90,24
27.08.	КОЗАРСКА ДУБИЦА ЈУ ОШ „Вук С. Караџић“	11,00	ЈУ ОШ „Вук С. Караџић“ Козарска Дубица	28	25	89,29
УКУПНО:				466	384	82,4
<i>12 група</i>						

Групни савјетодавно-инструктивни рад за наставнике од 1. до 5. разреда реализован је према утврђеном дневном реду:

1. Анализа резултата провјере постигнућа ученика 5. разреда у настави српског језика и математике
2. Стручна тема: „Активна настава/учење“
3. Популациона обука у школама Републике Српске
4. Актуелна питања

Циљ и задаци савјетовања:

- Развијање компетенција и оснаживање наставника за примјену активних метода поучавања у разредној настави, те унапређивање процеса учења и поучавања.
- Обнављање знања о активним наставним методама, тј. методама које подстичу активност ученика током наставног процеса.
- Идентификација фактора при избору метода активног учења, као и вањских и унутрашњих мотиватора.
- Информисање наставника о циљевима и резултатима спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике.

- Упознавање наставника са основним демографским процесима и популационом политиком у Републици Српској.
- Пружање информација за наредну школску годину о: новим уџбеницима, новим наставним плановима и програмима, правилницима, те школском календару.

Осврт на реализацију савјетовања:

У складу са дневним редом савјетовања, начин рада са наставницима који реализују наставни процес у одјељењима од првог до петог разреда, био је организован у виду директног обраћања инспектора-просвјетног савјетника, усменог излагања и видео презентације, те интерактивне комуникације на релацији наставник – просвјетни савјетник. У уводном дијелу савјетовања наставници су упознати са планираним дневним редом, као и начином рада током самог савјетовања.

У првом блоку презентовани су квалитативни и квантитативни резултати анализе спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике. У оквиру поменуте анализе презентовани су општи и посебни циљеви провјере, подаци о узорку, постигнућа у оквиру појединих задатака, као и сумирана постигнућа ученика, одјељења и школа на нивоу сваке регије и посебно постигнућа на нивоу Републике Српске, изведени закључци и дате препоруке за унапређење васпитно-образовног процеса и усаглашавање критеријума оцјењивања са стварним постигнућем ученика, а посебно је наглашено које задатке су ученици најуспјешније рјешавали, као и оне за које су показали несигурност. Презентација и излагање просвјетног савјетника пропраћена је са пажњом (активно слушање) од стране присутних наставника. У појединим групама било је коментара, непосредно током, као и након презентације. Подаци о спољашњој провјери постигнућа који су представљени путем презентације биће доступни наставницима, након постављања свих материјала и презентације просвјетног савјетника на сајт Републичког педагошког завода.

У другом блоку услиједила је презентација стручне теме која је реализована кроз директно обраћање инспектора-просвјетног савјетника, гдје су наставницима представљене активне методе које код ученика треба да подстакну процес размишљања о садржајима који се реализују у настави, те истицање задатка савремене наставе која је усмјерена на ученика и његово припремање за цјеложивотно учење. Како би то било могуће остварити неопходно је мијењати улогу наставника, те уводити промјене у наставни процес, традиционалну наставу замијенити наставом у којој се примјењују активне методе учења. Професионалне компетенције наставника не стичу се само дипломом. Оне треба да прате савремене трендове у васпитању и образовању. Наставници треба да се континуирано стручно усавршавају, обнављају и допуњавају знања и вјештине, јер се на тај начин последице постизања властитог напретка осигурава ученицима максималан развој потенцијала. Акценат у овом дијелу савјетовања стављен је на потребу константног развоја компетенција и оснаживање наставника за примјену активних метода поучавања у разредној настави, те унапређивање процеса учења и поучавања. Такође, акценат је стављен и на потребу усклађивања начина рада у школи са захтјевима живота и рада у савременом добу. Наставници су добили и појашњење о схватањима традиционалне и савремене дидактике везаним за појам *наставна метода*.

У трећем блоку реализована је тема: *Популациона обука у школама Републике Српске* у оквиру које су учесници савјетовања упознати са садржајем презентације о наведеној теми, а коју су припремили професори доктори наука: Драшко Маринковић, Ранка Перих Ромић и Ненад Бабић. Презентација је састављена из три дијела: Демографски процеси и популациона

политика у Републици Српској (стање и очекивања), Брак и породичне вриједности (савремене тенденције) и Очување репродуктивног здравља младих (потреба и значај). Након презентације садржаја одређени број наставника је попунио Упитник за ставове о начину реализације програма популационе обуке у школама у Републици Српској. Током овогодишњег савјетовања, од укупног броја присутних наставника њих 150 је попунило наведени упитник.

Наставници су са пажњом пратили и коментарисали сваку тачку дневног реда, на основу чега се могло уочити да је заинтересованост и потреба за наведеним темама значајна.

У оквиру актуелних питања наставницима су пружене информације неопходне за почетак школске године. Представљен је нови Наставни план и програм математике за други разред основне школе, а који ће бити у примјени од школске 2019/20. године. Упознати су и са информацијом да је израђен и нови Наставни план и програм за први разред основне школе и да се очекује његово објављивање у Службеном гласнику Републике Српске, а који се налази на сајту Министарства просвјете и културе Републике Српске, чија примјена се такође очекује у школској 2019/20. години. Наставници су упознати и са информацијама о новим уџбеницима, измјенама у појединим уџбеницима, школским календаром, измјенама у законским и подзаконским актима, као и другим питањима.

У склопу актуелних питања наставници су имали могућност да поставе питање инспектору-просвјетном савјетнику, гдје се као и претходних година велики број питања односио на неусклађеност садржаја уџбеника и наставног програма за одређене наставне предмете, те тражења модалитета и рјешења за превазилажење истог, вођење педагошке документације, посебно одјељењске књиге за први разред (евидентирање годишњег програма рада, евидентирање запажања и ученог напредовања ученика током наставног процеса тј. првог или другог полугодишта; евиденција о реализацији наставних садржаја и активности током наставног дана).

Школе које су биле домаћини савјетовања обезбиједиле су материјално-техничке услове у складу са претходним договором што је уједно допринијело ефикаснијој реализацији групног савјетодавно-инструктивног рада.

Закључци:

На основу реализације и запажања инспектора-просвјетног савјетника о реализованим активностима и садржајима током савјетовања, постављених циљева групног савјетодавно-инструктивног рада, те коментара наставника, могу се извести сљедећи закључци:

- Групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима разредне наставе из основних школа Регија Приједор и Бања Лука реализован је непосредним путем у периоду од 15. до 27. августа 2019. године. Савјетовање је реализовано за 12 група наставника од првог до петог разреда током 7 радних дана и то са шест група у Бањој Луци, двије групе у Градишци, двије групе у Приједору и са по једном групом у Новом Граду и Козарској Дубици.
- Савјетовање је реализовано према плану и дефинисаном дневном реду. Од укупно 466 наставника разредне наставе из 30 основних школа, савјетовању је према евиденцији присуствовало 384 наставника или **82,4%**.
- Стручна тема „Активна настава/учење“ од стране присутних наставника је оцијењена као актуелна и корисна, а посебну пажњу су привукле активне наставне методе.

- Наставnicima су презентовани резултати спољашње провјере постигнућа ученика 5. разреда из математике и српског језика, реализоване током школске 2018/19. године. Анализу и информације о спољашњој провјери постигнућа наставници су са пажњом пратили. Путем заједничке анализе, наставници су усмјерени на сегменте рада које је неопходно интензивирати како би се планирани циљеви овог начина вредновања успјешно остварили.
- Наставници су упознати са резултатима до којих је дошао Центар за демографско истраживање Републике Српске. Резултати су предочени кроз три тематске цјелине: *Демографски процеси и популациона политика у Републици Српској – стање и очекивања, Брак и породичне вриједности и Очување репродуктивног здравља младих – потреба и значај.*